

Remissvar

Datum för beslut
2023-09-19

Beteckning
GD-beslut 51/2023
Dnr SBU 2023/479

Er beteckning
Dnr S2023/00827

Till
Socialdepartementet

Remissvar för betänkandet SOU 2023:10 Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter

Bakgrund

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) har fått möjlighet att ge synpunkter på remiss av betänkandet SOU 2023:10 Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter.

Synpunkter från SBU

Sammanfattning

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) instämmer i förslagen som ger tandvården verktyg att ge stöd till våldsutsatta patienter. Utredningens bedömning av vilka åtgärder som bör vidtas och hur det ska finansieras är bra. Från ett kunskapsstärkande perspektiv är det bra att betänkandet även lyfter kunskapshöjande insatser som exempelvis utbildning till vårdpersonalen. Det i utredningen som däremot kan leda till problem för tandvården och för uppföljande statistik är att det är otydligt vilka som omfattas av stödet.

Författningsförslag

Förslagen om ändring i tandvårdslagen och tandvårdsförordningen (sidan 19–22) är bra, men öppnar upp för tolkningar om vem som ska erbjudas tandvårdsinsatser.

Ett exempel är *orofacial skada* (sid 21). Förklarande text om orofacial skada inkluderar just nu inte skada på omgivande käkben vilket är brukligt (sid 85, första mening under Orofaciala skador samt sid 218 rad 28–31).

Andra exempel som öppnar upp för olika tolkningar är *kön, sin sexuella läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller annan jämförbar orsak samt patienten utsatts för våld av en närstående* (sid 22). Det är oklart om kön innefattar män (sid 218 samt sista stycket sid 11), vad en jämförbar orsak kan vara (sid 183, näst sista meningen) samt om den närstående kan vara en kvinna och patienten en man (sid 28 samt sista stycket sid 11).

För att förhindra att författningsförslagen är svårtolkade och därmed inte ger önskat resultat föreslår SBU att skrivelserna förtydligas, om så är möjligt. Tandvården har

många olika tandvårdsstöd och regelverk att förhålla sig till. Det är viktigt att undvika otydligheter gällande regelverk samt oklarheter i handläggning av ärenden. Det kan förhindra en god kommunikation mellan patient och behandlare och leda till att tandvården inte uppfyller 3 § tandvårdslagen nämligen att tandvården ska tillgodose patientens behov av trygghet i vården och behandlingen, samt att främja goda kontakter mellan patienten och tandvårdspersonalen.

Övriga kommentarer

SBU:s pågående projekt och publicerade rapporter kan vara intressanta för utredningen.

Det pågående projektet, som innefattar tandvårdsrådsrådgivning, syftar till att utvärdera relevanta psykologiska och psykosociala behandlingar för personer som utsatts för sexuellt våld (publiceras 2024).

Flera publicerade rapporter från SBU berör insatser för våldsutsatta personer. Dessa rapporter har inte inkluderat tandvården, men visar forskningsläget för andra insatser. Exempel är Insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck (2019), Screening för våld i nära relationer, Övergripping mot äldre och sårbara vuxna (2019), Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse (2018), samt Insatser för våldsutövare och för individer utsatta för våld i nära relationer (2016).

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Britta Björkholm. Odontologisk sakkunnig Helena Domeij har varit föredragande, och ansvarig avdelningschef Jonas Bergström har varit samrådande samt avdelningschef Sofia Tranæus.

Deltog vid föredragningen gjorde även avdelningscheferna Karin Malmborg, Jennie Melosso, Jenny Odeberg, Pernilla Östlund. GD-sekreterare Elin Lundstedt förde protokollet.